

załącznik
do uchwały nr 2105/285/V/2018
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 11.09.2018 roku

**PROGRAM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI
WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY
O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOŁONTARIACIE NA ROK 2019**

Katowice,

2018 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział 1.....	3
Zasady współpracy.....	3
Rozdział 2.....	5
Cele współpracy	5
Rozdział 3.....	5
Formy współpracy	5
Rozdział 4.....	8
Zakres przedmiotowy (obszary działania)	8
Rozdział 5.....	8
Priorytetowe zadania publiczne	8
Rozdział 6.....	8
Okres realizacji programu.....	8
Rozdział 7.....	9
Sposób realizacji Programu.....	9
Rozdział 8.....	9
Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu.....	9
Rozdział 9.....	10
Sposób oceny realizacji programu	10
Rozdział 10.....	11
Informacja o sposobie tworzenia programu i przebiegu konsultacji.....	11
Rozdział 11. Postanowienia końcowe	11

Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia, jako podstawę funkcjonowania państwa, poszanowanie wolności i sprawiedliwości, współdziałanie władz, dialog społeczny oraz pomocniczość umacniającą uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Zasady te przyjęto jako kluczowe we współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi.

Działania Samorządu Województwa Śląskiego mają na celu podejmowanie wyzwań o charakterze społeczno-gospodarczym oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców regionu. Samorząd Województwa realizuje swoje zadania również poprzez kształtowanie rozwoju społeczności lokalnych. W procesie tym szczególną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, skupiające aktywnych i wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska.

Celem współpracy jest wspieranie działań obywatelskich, tak by prowadzić do jak największej samodzielności oddolnych inicjatyw i zbudowania podstaw równoprawnego partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

Samorząd Województwa Śląskiego realizuje właściwe sobie zadania publiczne przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, spółdzielniami socjalnymi, spółkami i klubami sportowymi przeznaczającymi dochód na działalność statutową, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, a także ze stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą na terenie województwa śląskiego działalność pożytku publicznego. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest elementem realizacji celów *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* oraz innych wojewódzkich dokumentów programowych.

Rozdział 1. Zasady współpracy

1. Miejscem realizacji Programu jest przede wszystkim obszar województwa śląskiego. Dopuszcza się działania realizowane poza terenem województwa pod warunkiem, że głównymi ich odbiorcami są mieszkańcy województwa śląskiego.
2. Program adresowany jest do organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które realizują cele publiczne związane z wykonywaniem zadań Samorządu Województwa Śląskiego.
3. Koordynatorem programu jest Zarząd Województwa Śląskiego, jako organ wykonawczy Samorządu Województwa.
4. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:
 - a) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.)

- b) **ustawie o samorządzie województwa** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 913 z późn. zm.)
 - c) **organizacjach** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy,
 - d) **województwie** – należy przez to rozumieć województwo śląskie,
 - e) **konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 13 ustawy,
 - f) **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),
 - g) **zadaniu publicznym** – rozumie się przez to zadania określone w art. 4 ustawy,
 - h) **urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
 - i) **zadaniu priorytetowym** – rozumie się przez to zadanie, jako główne do realizacji w ramach programu współpracy, określone na podstawie diagnozy potrzeb lub spójne z działaniami prowadzonymi przez Samorząd Województwa, którego realizacja jest traktowana priorytetowo.
5. Modelowa współpraca Samorządu Województwa z organizacjami opiera się głównie na:
- a) standaryzacji i uproszczeniu procedur współpracy,
 - b) rozszerzeniu form współpracy,
 - c) budowaniu pozytywnego wizerunku sektora NGO w województwie,
 - d) wspieraniu działań zmierzających do integracji sektora NGO w województwie.
6. Samorząd Województwa przy współpracy z organizacjami kieruje się następującymi zasadami:
- a) **pomocniczości oraz suwerenności stron** – Samorząd Województwa respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, współpracuje z tymi organizacjami, a także wspiera ich działalność;
 - b) **partnerstwa** – organizacje współdziałają razem z Samorządem Województwa na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wykonywania zadań publicznych;
 - c) **efektywności** – przy zlecaniu organizacjom zadań publicznych Samorząd Województwa, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji, uwzględniając wkład własny podmiotów w postaci pracy wolontariuszy i możliwości pozyskiwania darowizn rzeczowych oraz z zachowaniem wymogów określonych w ustawie o finansach publicznych;
 - d) **jawności** – Samorząd Województwa udostępnia współpracującym z nim organizacjom pełną informację o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych;

- e) **uczciwej konkurencji** – Samorząd Województwa równorzędnie traktuje organizacje podczas realizacji zadań publicznych, stosując takie same kryteria oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów. Organizacje bez względu na staż funkcjonowania mogą równorzędnie korzystać z Programu.

Rozdział 2. Cele współpracy

1. Za cel główny Programu przyjmuje się rozwijanie partnerstwa i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych Samorządu Województwa.
2. Za cele szczegółowe przyjmuje się:
 - a) kreowanie i wzmacnianie warunków dla powstawania i rozwoju inicjatyw oraz struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych w województwie, w tym tworzenie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań służących rozwijaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz efektywnych form współpracy;
 - b) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w województwie oraz wzmacnianie współpracy między podmiotami sektora samorządowego i pozarządowego w tym zakresie;
 - c) poprawę jakości życia mieszkańców województwa poprzez umacnianie współpracy między sektorem samorządowym i pozarządowym w realizowaniu polityki województwa, pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz zwiększanie efektywności wykorzystania środków publicznych;
3. Oczekiwane efekty:
 - a) upowszechnienie partnerskiego modelu współpracy pomiędzy organizacjami a Samorządem Województwa,
 - b) wzmocnienie dialogu obywatelskiego,
 - c) zwiększenie kompetencji pracowników samorządu i organizacji w zakresie realizowania lokalnych programów rozwiązywania problemów społecznych.

Rozdział 3. Formy współpracy

1. Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami ma charakter finansowy i pozafinansowy.
2. Współpraca o charakterze pozafinansowym, prowadzona może być przede wszystkim w formie:
 - a) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności w celu prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa;

- b) publikowania informacji o działaniach istotnych dla organizacji na stronach internetowych urzędu (m.in. ngo.slaskie.pl), udostępnianiu informacji w lokalnych mediach, a także udostępnianiu informacji innymi dostępnymi sposobami, w szczególności podczas otwartych spotkań z przedstawicielami organizacji;
 - c) współdziałania z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, powołaną przez Marszałka Województwa Śląskiego, w zakresie jej kompetencji;
 - d) konsultowania z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego oraz organizacjami projektów aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
 - e) tworzenia wspólnych, stałych lub doraźnych zespołów roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
 - f) udzielania patronatu przez Marszałka Województwa dla działań lub programów realizowanych przez organizacje, a uznanych za szczególnie wartościowe;
 - g) udzielania rekomendacji lub referencji organizacjom w zakresie sposobu realizacji zadania publicznego zleconego przez Samorząd Województwa, a także na podstawie doświadczenia ze współpracy w innych formach przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne urzędu i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa w zależności od obszaru realizacji zadania;
 - h) współorganizowania spotkań informacyjnych, szkoleń oraz udzielania instrukcji i wskazówek w zakresie prawidłowego ubiegania się o dotacje z budżetu Województwa oraz rozliczania się z nich;
 - i) inicjowania i współorganizowania szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami z terenu województwa oraz inicjatyw integrujących to środowisko wokół zadań ważnych dla regionu;
 - j) do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć, a także koordynacji działań i realizacji wspólnych przedsięwzięć i imprez;
 - k) promowania przez samorząd działalności organizacji i pomocy w tworzeniu dobrego wizerunku sektora NGO w województwie;
 - l) popierania i umacniania lokalnych inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju społeczności lokalnych i ekonomii społecznej;
 - m) udostępniania w miarę posiadanych możliwości pomieszczeń oraz sprzętu będących w dyspozycji urzędu na potrzeby organizowanych lub współorganizowanych przez organizacje spotkań, seminariów, szkoleń i konferencji o charakterze regionalnym, niekomercyjnym i otwartym dla wszystkich zainteresowanych;
3. Współpraca o charakterze finansowym może być prowadzona w formie zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie:
- a) otwartego konkursu ofert, jako wspieranie lub powierzanie zadań publicznych,
 - b) pozakonkursowym, określonym w art.19a ustawy,

- c) umowy o wykonanie zadania publicznego, w ramach narzędzia zdefiniowanego w art. 19b ustawy, realizowanej przez mieszkańców województwa bądź organizacje,
 - d) innych trybach przewidzianych przepisami polskiego prawa.
4. Zlecenie realizacji zadań publicznych może mieć formę:
- a) powierzenia wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji ze środków budżetowych na sfinansowanie ich realizacji,
 - b) wspierania wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
5. Podstawową formą zlecenia przez Samorząd Województwa zadań publicznych jest otwarty konkurs ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
6. Zlecenie zadania publicznego może nastąpić w trybie określonym w art. 19a ustawy, w szczególności jeśli oferta realizacji zadania publicznego będzie dotyczyć zadania priorytetowego, o którym mowa w rozdz. 5 ust. 1.
7. Zlecenie realizacji zadania publicznego odbywa się z zachowaniem dbałości o to, by decyzje dotyczące sposobów i kierunków rozwoju regionu zapadały w wyniku konsultacji z mieszkańcami w oparciu o zasadę równych szans oraz najlepszych europejskich praktyk partycypacji obywatelskiej.
8. Zasady i tryb wyboru ofert są jawne i podawane do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o konkursie.
9. Wyniki konkursów podawane są do publicznej wiadomości. Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert i ich wynikach zamieszczane są w szczególności:
- a) w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu;
 - b) na stronie internetowej urzędu www.slaskie.pl
 - c) na tablicach ogłoszeń w siedzibie urzędu.
10. W przypadku konkursów realizowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa, ogłoszenia o otwartych konkursach ofert i ich wynikach zamieszczane są w szczególności:
- a) w Biuletynie Informacji Publicznej danej jednostki;
 - b) na stronie internetowej danej jednostki;
 - c) na tablicach ogłoszeń w siedzibie danej jednostki.
11. Do oceny ofert zgłoszonych do konkursu Zarząd Województwa powołuje komisję konkursową.
12. Ogłoszenie o wyborze oferty w trybie pozakonkursowym jest jawne i podawane do publicznej wiadomości w sposób określony w rozdz. 3 ust. 9 i 10.
13. Tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej określi uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego.

Rozdział 4.
Zakres przedmiotowy (obszary działania)

1. Przedmiotem współpracy Samorządu Województwa z organizacjami są zadania Samorządu Województwa, ze sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, dotyczące w szczególności:
 - a) zadań wpisujących się w cele *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* oraz w inne wojewódzkie dokumenty programowe;
 - b) zadań dotyczących promocji województwa;
 - c) zadań zleconych do realizacji Samorzadowi Województwa na podstawie innych aktów prawnych;
 - d) wspólnego określenia ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenia systemowych rozwiązań problemów społecznych.

Rozdział 5.
Priorytetowe zadania publiczne

1. Na 2019 roku zostało określone jedno zadanie priorytetowe, ważne z uwagi na realizowane przez Samorząd Województwa programy oraz wpisujące się w aktualne oczekiwania społeczne mieszkańców województwa: wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego.
2. Realizacja zadania priorytetowego odbywa się w obszarach zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.
3. Poza zadaniem priorytetowym Samorząd Województwa realizuje także inne zadania wynikające z aktualnych potrzeb mieszkańców i szczegółowych wojewódzkich programów resortowych.
4. Samorząd Województwa w swoich działaniach wdraża standardy oraz dobre praktyki zgodnie z zapisami Modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych powstałego w marcu 2012 r., jako rezultat projektu systemowego Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozdział 6.
Okres realizacji programu

Program obowiązuje od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Rozdział 7.

Sposób realizacji Programu

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:
 - a) Sejmik Województwa Śląskiego – w zakresie wyznaczania kierunków współpracy z organizacjami,
 - b) Zarząd Województwa Śląskiego – realizujący Program współpracy, jako organ wykonawczy Województwa,
 - c) organizacje.
2. Zarząd Województwa Śląskiego realizuje Program przy pomocy:
 - a) komórek organizacyjnych urzędu;
 - b) jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa, które w obszarach swojego działania współpracują z organizacjami.
3. Komórki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:
 - a) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych oraz dofinansowanych z budżetu Województwa;
 - b) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami;
 - c) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami.
4. Za koordynację współpracy Samorządu Województwa z organizacjami odpowiada Wydział Dialogu urzędu.
5. Cele wskazane w Programie będą realizowane przez finansowe i pozafinansowe formy współpracy.

Rozdział 8.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

1. Kwota planowana na realizację Programu jest nie mniejsza niż 8 000 000,00 zł.
2. Wysokość środków przeznaczona na realizację programu zostanie określona w budżecie Województwa na rok 2019.
3. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w Programie nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2019.

Rozdział 9.

Sposób oceny realizacji programu

1. Bieżącym monitoringiem realizacji programu zajmują się pracownicy Wydziału Dialogu urzędu we współpracy z kierownikami właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych urzędu oraz jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa.
2. Monitoring polega na ocenie realizacji opisanych zasad i form współpracy. Uzyskiwane w czasie realizacji programu informacje, uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy Samorządu Województwa z organizacjami.
3. Końcowa ewaluacja dotycząca realizacji zadania priorytetowego odbywać się będzie między innymi poprzez odwołanie do wskaźników o charakterze ilościowym, jak też do oceny jakościowej.
4. Ocena ilościowa realizacji Programu dokonywana może być m.in. w oparciu o następujące wskaźniki:
 - a) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym;
 - b) liczbę ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez komórki merytoryczne urzędu oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa;
 - c) liczbę ofert złożonych przez organizacje w ramach konkursów ofert, w tym otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
 - d) liczbę umów o współfinansowanie lub finansowanie zawartych na realizację zadań publicznych;
 - e) liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa na realizację zadań publicznych;
 - f) liczbę zadań publicznych, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa Śląskiego;
 - g) liczbę beneficjentów zadań publicznych zleconych przez Samorząd Województwa;
 - h) liczbę osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy),
5. Ocena jakościowa współpracy odbywać się może m.in. poprzez:
 - a) badanie ankietowe prowadzone wśród organizacji w celu poznania opinii podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
 - b) analizę stopnia realizacji celów wskazanych w warunkach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
 - c) analizę wykorzystania środków otrzymanych w ramach dotacji, w przedmiocie realizowanego zadania.
6. Zarząd Województwa Śląskiego nie później niż do 31 maja 2020 roku prześle sprawozdanie z realizacji Programu Sejmikowi Województwa Śląskiego.

7. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 6, zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rozdział 10.

Informacja o sposobie tworzenia programu i przebiegu konsultacji

1. Prace nad przygotowaniem Programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez Wydział Dialogu urzędu.
2. Program został przygotowany na podstawie:
 - a) informacji uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu, oraz jednostek organizacyjnych samorządu województwa w zakresie współpracy z organizacjami,
 - b) propozycji zgłoszonych przez organizacje,
 - c) uwag zgłoszonych do projektu Programu podczas konsultacji społecznych.
3. Projekt Programu udostępniony został do konsultacji w okresie od 2018 roku do 2018 roku.
4. Konsultacje społeczne Programu prowadzone były w formach przewidzianych w Uchwale nr IV/5/4/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie *zmiany uchwały Nr IV/3/7/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie przyjęcia Zasad i trybu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego*, tj.:
 - a) pisemnej – poprzez składanie wypełnionych formularzy osobiście w siedzibie urzędu,
 - b) pisemnej – poprzez przesyłanie wypełnionych formularzy za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres Kancelarii Ogólnej urzędu,
 - c) pisemnej – poprzez przesyłanie wypełnionych formularzy za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: ngo@slaskie.pl,
 - d) publikacji tekstu dokumentu na stronie internetowej województwa,
 - e) ustnej – poprzez przyjmowanie uwag w siedzibie urzędu (w Wydziale Dialogu).

Rozdział 11. Postanowienia końcowe

1. Zmiany w Programie mogą być dokonywane wyłącznie w trybie uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustaw: o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o finansach publicznych, Kodeks Cywilny, Kodeks Postępowania Administracyjnego oraz Prawo zamówień publicznych.

Załącznik:

- Zasady powoływania i tryb pracy komisji konkursowych otwartych konkursów ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego.